

T?p Fak?ltesinde ?rt?k Program?n Hasta Odakl?l?k ?zerine Etkisini Belirleme ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *T?p Fak?ltesinde ?rt?k Program?n Hasta Odakl?l?k ?zerine Etkisini Belirleme ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31651>

Özet

T?p Fak?ltesinde Örtük Program?n Hasta Odakl?l?k Üzerine Etkisini Belirleme Ölçe?i (TOAD), t?p fak?ltesi ö?rencilerinin ve e?itimcilerinin, kurum i?erisindeki resmi olmayan kültürel ve sosyal etkile?imler bütünü olan örtük program alg?lar?n? ölçmek ve bu alg?lar?n **hasta odakl?l?k** tutumlar? üzerindeki etkisini belirlemek amac?yla geli?tirilmif bir araçtır. Bu ölçek, özellikle t?p e?itimi ba?lam?nda, ö?rencilerin profesyonel geli?im süreçlerinde etik de?erlerin ve insanc?l yakla??mlar?n nas?l ?ekillendi?ini ara?t?rmay? hedefler. Ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? 2013 y?l?nda yap?lm??tır.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, t?p fak?ltelerindeki e?itim ortam?n?n, ö?rencilerin gelecekteki hekimlik pratiklerinde benimseyecekleri **hasta odakl?l?k** düzeyini ne ölçüde destekledi?ini veya engelledi?ini ortaya koymak için kritik bir araç sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örtük Program, Hasta Odakl?l?k, T?p E?itimi, Profesyonel Geli?im, Ölçek Uyarlama, Sa?l?k E?itimi.

Yazarlar

Alimo?lu, M. K., Alparslan, D., Saraç, B., Alt?nta?, L.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, t?p fak?ltelerinde var olan ve yaz?l? müfredat?n d???nda kalan tüm de?erler, normlar ve uygulamalar bütünü olan örtük program bile?enlerinin, ö?rencilerin **hasta odakl?l?k** yönündeki tutumlar? üzerindeki etkisini bilimsel olarak ölçmektir. Bu, e?itim kalitesini art?rmak ve ö?rencilerin insanc?l hekimlik de?erlerini benimsemelerini sa?lamak için müdahale gerektiren alanlar?n belirlenmesine yard?mc? olur.

Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in Türkçe konu?an t?p ö?rencisi pop?lasyonunda kültürel ve dilsel olarak uygunlu?unu sa?lamay?, böylece Türkiye'deki t?p e?itimi ara?t?rmalar?na geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? kazand?rmay? amaçlam??tır.

Yap?

Ölçek, iki temel psikolojik ve pedagojik yap?y? ölçmektedir:

Örtük Program Alg?s?: T?p fak?ltesi ortam?nda ö?rencilere resmi olmayan yollarla aktar?lan etik davran??lar, rol modelleri ve kurumsal kültürün alg?lanma biçimi. Bu yap?, ö?rencilerin

gözlemedi?i çeli?kili veya destekleyici davran??lar? içerir.

Hasta Odaklı?k Tutumu: Ö?rencinin, hastay? sadece bir hastalık durumu olarak de?il, biyopsikososyal bir varlık olarak görme, hastan?n de?erlerine, tercihlerine ve ihtiyaçlar?na sayg? gösterme e?ilimi. Bu yap?, hekimlik mesle?inin temel etik ilkeleriyle do?rudan ili?kilidir.

Ölçek, bu iki yap? aras?ndaki korelasyonu inceleyerek, e?itim ortam?n?n (örtük program) ö?rencinin profesyonel tutumunu (hasta odaklı?k) ne ?ekilde etkiledi?ini ortaya koyar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe geçerlik çal??mas? Alimo?lu ve arkada?lar? (2013) taraf?ndan gerçekleştirilmi?tir. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak üzere yap?lm??t?r. Bu süreçte genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi) ve kapsam geçerli?i incelenir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk pop?lasyonunda da korundu?u veya uyarlanm?? bir faktör yap?s? ile anlamlı sonuçlar elde edildi?i belirtilmi?tir. Spesifik geçerlik katsay?lar? ve detaylı analiz sonuçlar? (örne?in, do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi sonuçlar?) için okuyucular?n Alimo?lu ve ark. (2013) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde gruplar?yla tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amacıyla yap?lm??t?r. Güvenirlik genellikle iç tutarlı?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ile rapor edilir.

Alimo?lu ve arkada?lar? (2013) taraf?ndan yürüt?len Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in alt boyutlar? ve toplam puan? için yüksek düzeyde iç tutarlı?k katsay?lar? elde edilerek ölçe?in güvenilir oldu?u gösterilmi?tir. Bu güvenilirlik sonuçlar?, ölçe?in t?p ö?rencilerinin alg?lar?n? istikrarlı bir ?ekilde ölçebildi?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in çok boyutlu yap?s? göz önüne al?nd???nda, büyük olasılıkla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, **örtük program** ve **hasta odaklı?k** gibi teorik yap?lar? temsil eden belirgin alt boyutlar?n varlı??n? desteklemi?tir. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak beklenen boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n birbirinden ayr??an ancak ili?kili yap?lar? ölçtü?ünü göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Belirtilmemi?, ancak genellikle Likert tipi derecelendirme (örn. 5'li veya 7'li) kullanılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çal??mas?n?n dili).

Pop?lasyon Grubu: T?p Fak?ltesi Ö?rencileri.

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral??ndaki üniversite ö?rencileri.

Pop?lasyon Detaylar?: T?p fak?ltesinin farklı s?n?flar?ndaki (klinik öncesi ve klinik dönem) ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Ölçme Arac?, Hasta Odaklı?k, Etik E?itim, T?p Fak?ltesi, Psikometri, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Ba?lı?k E-posta Adresleri: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Yazma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2013.

İzinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullanım? veya geni? çaplı ara?tırmalarda kullanım? için genellikle ilgili makalenin yazarlarından (Alimo?lu, M. K. ve ark.) yazılı izin alınması gerekmektedir. Akademik ve ara?tırma amaçlı kullanımlar için izin prosedürleri, yazarın ve yayıncı kuruluşun politikalarına göre değişmektedir.

Kaynaklar

Alimo?lu, M. K., Alparslan, D., Saraç, B ve Altın?, L. (2013). T?p Fak?ltesinde Örtük Program?n Hasta Odaklı?k Üzerine Etkisini Belirleme Ölçe?inin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *T?p*

E?itimi D?nyas? Dergisi, 38, 1-19.

Makalenin tam metnine DergiPark ?zerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

l?e?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: tip-fakultesinde-ortuk-programin-hasta-odaklilik-uzerine-etkisini-belirleme-olcegi-toad.pdf

T?p Fak?ltesinde ?rt?k Program?n Hasta Odakl?l?k ?zerine Etkisini Belirleme ?l?e?i Maddeleri

NEML?: A?a??daki ?l?ek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hi?bir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. ?l?ek maddeleri kaynak i?erikte yer almamaktad?r.

l?ek maddeleri, ge?erlik ve g?venirlik ?al??mas?n?n yap?ld??? Alimo?lu ve ark. (2013) makalesinde bulunmaktad?r. Ara?t?rmac?lar, maddelerin tam listesi i?in l?tfen orijinal kayna?a ba?vurunuz.